

## บทคัดย่อ

ได้ทำการศึกษาพระราชบัญญัติ กฎหมาย และมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยอาหาร ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนโครงสร้างภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล กระบวนการผลิตพืชผักปลอดห่วงโซ่อาหาร และการส่งเสริมการผลิตที่มีความปลอดภัยสู่การนำไปปฏิบัติใช้และเกิดขึ้นได้จริงนั้น พบว่ากฎหมายต่างๆ ที่มีอยู่ ยังไม่เกิดการบังคับใช้ในประเทศ อย่างไรก็ตามภาครัฐจะนำกฎหมายดังกล่าวมาใช้เมื่อมีมาตรการทางกฎหมายและข้อบังคับการนำเข้าของประเทศคู่ค้าที่เข้มงวดและมีผลกระทบเชิงลบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย ผลจากการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับการผลิตผักที่ศึกษา ได้แก่ คะน้า กะหล่ำปลี และถั่วฝักยาว ตลอดจนห่วงโซ่การผลิต พบว่าผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องยังขาดความตระหนักเรื่องความปลอดภัยของผักที่มีสารเคมีตกค้าง ทำให้เกิดความละเลยที่จะปฏิบัติให้ถูกต้องขาดการควบคุมอย่างเป็นระบบของภาครัฐ อีกทั้งการศึกษาในภาคการผลิตให้ความสำคัญด้านการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัยน้อยมาก ความรู้ต่างๆ ที่จำเป็นยังอยู่ในวงจำกัด ประกอบกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดห่วงโซ่การผลิต ยังไม่เข้าสู่ระบบการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของอาหารทั้งหมด

ปัจจัยหลักที่จะการขับเคลื่อนความปลอดภัยของพืชผักให้เกิดขึ้นได้จริง จึงต้องอาศัยผู้บริโภค ประกอบกับกลไกการควบคุมของตลาดหรือแหล่งจำหน่าย ทั้งสองส่วนนี้ถือเป็นความสำคัญต่อการขับเคลื่อนมากที่สุด กล่าวคือ ต้องแสดงเจตนาและเป้าหมายในด้านธุรกิจสินค้าเกษตรและพืชผักที่เน้นความปลอดภัยด้านอาหาร โดยร่วมมือกับผู้รวบรวมพืชผักและผู้จำหน่ายพืชผักที่มีความปลอดภัยเท่านั้น ขณะที่ผู้บริโภคต้องยอมรับกับราคาที่สูงขึ้นของสินค้าคุณภาพ ต่อต้านและปฏิเสธ สินค้าที่ไม่ได้คุณภาพด้านความปลอดภัยอาหาร ขณะเดียวกันภาครัฐและผู้กำกับดูแล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ต้องสร้างระบบการขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มเติมกลไก สิ่งอำนวยความสะดวก และการให้บริการของหน่วยงานรัฐในท้องถิ่น และความร่วมมือระหว่างรัฐร่วมเอกชนในพื้นที่ผลิต เพื่อสร้างความมั่นใจกับผู้บริโภคว่ามาตรการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นจากกติกาของภาครัฐ แนวทางดังกล่าวจะส่งผลต่อการดูแลความปลอดภัยด้านอาหารพืชผักอย่างมีประสิทธิภาพได้

## Abstract

Studies were carried out by collectively search and onsite surveys on law and standards in food safety that is currently available. Fact finding were in-depth interview for regulation, control and implementation in both dimension of government oversight and vegetable production throughout the food chain. It was found that there are food law and food standards exists but strictly enforce for few food products, not covering vegetables. However, there are strict controls only for export vegetables not for domestic consumption. Competent authority will enforce for food safety concerns when trade country react upon their country regulation resulting negative impact to Thai integrity.

The results of the inquiry and interview producer of vegetables including kale, cabbage and yard long bean study along supply chain reveals a lack of awareness on hazard of vegetables contaminated particularly in pesticide residues. Especially, the criteria or value setting for food safety concerns as Maximum Residue Limits (MRL), the contradictory of food safety impacts are not well accepted. The competent person in charge declares that MRL is mainly for trade purpose not for our consumers' health. These concepts reveal a failure to properly perform including lack of control systematically. The education and knowledge is important for the safe use of agricultural chemicals and increase awareness to all sectors. The main factor to drive the safety of vegetables to actually occur relies on consumers' knowledge including the control mechanisms of the market or distribution source. Both sectors must show intent and goals of the business of vegetable production for food safety in principles. We propose the collaboration among food business operators especially vegetable and consumer to agree and accept a higher price of the product quality. In addition, knowledgeable consumers must against and rejected non food safety vegetables. Meanwhile, regulatory laws and regulations under competent authority must create a more efficient enforcement and provide budget to establish facilities, service of a local government agency. Last but not least factor is the cooperation between the state and the private sector in the production area. Those strategies are proposed to reassure consumers that all measures, established rules of the government would strongly affect the safety of fresh vegetable efficiently.